

Standpuntnota

Hoofdboodschap

Digitale soevereiniteit gaat over de de macht die wij als Nederland hebben over onze eigen digitale infrastructuur te beslissen. **Beslismacht** dus. Deze infrastructuur is breder dan alleen Cloud, het betreft bijvoorbeeld ook e-mail, zoeklabels, chips, cyber security, AI en Quantum. Beslismacht betekent niet dat je al deze technologieën 100% in Nederlandse handen hebt, maar wel dat je op voldoende van deze technologieën een controlerend belang hebt, zodat je aan tafel zit als de beslissingen worden genomen.

Wij denken dat je dit doet door:

- **Een innoverende overheid**
Blaas de cyclus om dmv overheidsinkopen de grote spelers van morgen te creëren nieuw leven in.
- **Een samenwerkend ecosysteem**
publieke en private partijen moeten de handen ineen slaan om onze beslismacht te vergroten.
- **Economie en defensie verweven**
zorg dat strategische investeringen zowel onze bedrijven als Defensie vooruit helpen.

Digitale soevereiniteit = beslismacht

Digitale soevereiniteit betekent voor ons dat we zelf de beslismacht hebben over onze digitale infrastructuur. Dit betekent niet dat we alles zelf moeten bezitten of dat we buitenlandse partijen zoals Amerikaanse en Chinese techbedrijven volledig moeten weren. Het betekent wél dat Nederland, wanneer het erop aankomt, zelf de belangrijkste beslissingen kan doorzetten. Om het tastbaar te maken: Nederland zorgt dat Nederlandse partijen of de overheid zelf een controlerend belang in sleutel infrastructuurdiensten hebben.

Het waarborgen van deze beslismacht is essentieel voor onze veiligheid, economie en technologische toekomst. AMS-IX pleit voor een nieuwe aanpak, waarbij overheid en bedrijven samenwerken om sterke alternatieven te ontwikkelen en ervoor te zorgen dat Nederland weer zelf de beslismacht krijgt.

De Cloud als voorbeeld

Momenteel bevindt een groot deel van onze overheidsdata zich op platformen die worden beheerd door buitenlandse techgiganten. Dit betekent dat Nederland onvoldoende controle heeft over essentiële onderdelen van zijn digitale infrastructuur, wat leidt tot risico's op het gebied van veiligheid, beschikbaarheid en naleving en borging van nationale en Europese regelgeving. Voor sommige overheden is het niet erg om informatie (deels) in een Amerikaanse cloud te hebben staan, voor andere overheden is het van groot belang dat borging van nationale regelgeving feitelijk afdwingbaar is. M.a.w. de beslistmacht ligt in NL niet in bijvoorbeeld Seattle¹, in de Verenigde Staten.

Een ondernemende overheid is cruciaal

Het vertrouwen in en op de vrije markt heeft ertoe geleid dat grote technologiebedrijven een monopoliepositie hebben verworven. Deze dominante partijen kopen innovaties en start-ups op, waardoor lokale spelers geen kans krijgen om nationaal door te groeien. Hierdoor heeft Nederland haar beslismacht in verschillende digitale domeinen grotendeels verloren. Een goed voorbeeld hiervan is de verkoop van Fox-IT, het cyber security bedrijf dat een groot deel van onze overheid bedient, aan het Britse NCC Group in 2015. Deze afhankelijkheid van buitenlandse bedrijven en landen is een gigantisch strategisch nadeel in een tijd dat geo-politieke spanningen toenemen.

---

¹ Casus alfa bank/microsoft: <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBAMS:2022:4452> (US Sanctiewet boven NL sanctiewet) (14 april suspended, 22 april failliet)

AMS-IX gelooft dat de Nederlandse overheid actief beleid moet voeren om alternatieven te laten ontwikkelen en te ondersteunen door bv als launching customer op te treden. KLM en Shell en meer recent ASML zijn voorbeelden waarin overheid en bedrijfsleven de krachten hebben gebundeld. Deze cyclus om via overheidsinkopen marktmacht te creëren bestaat niet langer. Wij geloven dat we terug moeten naar een samenwerkingsmodel waarin overheid en markt gezamenlijk de (grote) spelers van morgen creëren.

De overheid moet daarnaast digitaal ondernemender zijn en investeren in innovatieve start-ups. Op dit moment bouwen we niet aan een nieuwe Philips of ASML, en dat is een gemiste kans. Onze vooruitstrevende quantumtechnologiebedrijven worden opgekocht door Frankrijk² omdat zij wél begrijpen hoe belangrijk deze sector is. Als Nederland de controle over zijn digitale toekomst wil behouden, moet de overheid actiever investeren en samenwerken met bedrijven om sterke alternatieven te ontwikkelen: Over de hele linie van de digitale infrastructuur! Dat betekent dat we ons nu niet alleen blind staren op cloud, maar ook zeekebels, satellieten, AI en Quantum meenemen in de ontwikkelingen die we samen in gang zetten.

AMS-IX: Gebouwd op Samenwerking

AMS-IX is ontstaan als samenwerking. Wij zijn ontstaan omdat bedrijven, universiteiten en andere organisaties inzagen dat samenwerken efficiënter en voordeliger was, het geeft onze leden beslismacht mbt de digitale infrastructuur in Amsterdam. Vroeger moesten organisaties dure verbindingen huren of aanleggen naar bijvoorbeeld New York om data te versturen en te ontvangen. AMS-IX bracht partijen samen, waardoor iedereen gebruik kon maken van dezelfde infrastructuur, zonder kosten te maken om de data naar andere delen in de wereld te sturen en die daar uit te wisselen. Dit bespaarde kosten en zorgde voor een snellere en betrouwbaardere digitale infrastructuur waarmee Nederland zich bovendien als digitale hub wereldwijd op de kaart heeft gezet. AMS-IX laat zien wat het resultaat kan zijn als het bedrijfsleven de handen ineen slaat.

Defensie en economie zijn niet meer los van elkaar te zien

Digitale soevereiniteit gaat niet alleen over economie, maar ook over nationale veiligheid. Defensie en het Ministerie van Economische Zaken (EZ) moeten samenwerken om controle te houden over cruciale digitale infrastructuur. Cyberaanvallen en digitale spionage vormen een risico voor zowel de economie en de samenleving alsmede het functioneren van Defensie. Daarom zijn gezamenlijke strategische investeringen in cybersecurity en een sterke digitale infrastructuur nodig.

Het versterken van de samenwerking tussen Defensie en EZ is een logische stap. Defensie heeft innovatieve en veilige digitale oplossingen nodig, terwijl EZ kan ondersteunen met beleid, financiering en outreach naar private partijen. Door samen te investeren in strategische technologieën, zoals quantum computing en cybersecurity, vergroten ze de digitale weerbaarheid en bouwen ze een sterke, onafhankelijke en toekomst gerichte infrastructuur op.

Wij pleiten er daarom ook voor om actief te kijken hoe ontwikkelingen binnen de digitale infrastructuur door andere landen in de EU, bijvoorbeeld Frankrijk en Sweden, worden gebruikt om de nationale veiligheid en defensie-inspanningen te verbeteren en daar van te leren. Op het gebied van samenwerkingen binnen nationale veiligheid en de digitale sector zijn er veel oplossingen in Europa te vinden waar wij meteen mee aan de slag kunnen.

---

² <https://fd.nl/bedrijfsleven/1426316/nederlands-kwantumsucces-fuseert-met-frans-bedrijf-maatregelen-nodig-om-bedrijven-hier-te-houden>

